

Splošni vestnik.

Šolska vest. Ker je c. kr. deželni šolski svet dovolil okrajnemu šolskemu nadzorniku Antonu Maierju polletni dopust, bodo bistvena in nujna opravila v rokah c. kr. dvornega svetnika Fr. Hubada, opravila pa, ki spadajo v delokrog c. kr. okrajnega šolskega nadzornika slovenskih in dvojezičnih šol ljubljanskega mesta, je pa poveril c. kr. mestni šolski svet učitelju-strokovnjaku Juraju Režku.

Slovenska Šolska Matica bo izdala za l. 1912 sledeče knjige: **Pedagoški Letopis.** Uredil H. Schreiner. **Posebno ukoslovje prirodoslovnega pouka.** Spisal šolski svetnik prof. France Hauptmann. **Domoznanski pouk v ljudski šoli.** Sestavila Eliza Kukovec. **Flora slovenskih dežel.** Sestavil Julij Glowacki, uredil dr. L. Poljanec. — Gg. poverjenike, ki še niso poslali imenika (glej predzadnjo številko Učit. Tovariša!) opozarjamo, da se bo prihodnji teden začel imenik že staviti in tiskati. Ta teden je torej še čas za vpisovanje članov. Letnino pošljejo posamezniki lahko tudi kar naravnost Slovenski Šolski Matici v Ljubljano.

Številke govore. Volitev učiteljev-strokovnjakov v c. kr. okrajne šolske svetne na Kranjskem so končane. V smislu novega zakona v šolskem nadzorstvu so volili samo stalno nameščeni učitelji in učiteljice. V vseh dvanajstih okrajih je bilo oddanih 730 glasov. Od teh so dobili kandidatje napredne učiteljske organizacije 518 glasov, kandidatje Slomškove zveze pa samo 212 glasov. **Napredni kandidatje imajo torej 306 glasov večine.** To je naravnost sijajna zmaga naprednega učiteljstva nad korupcijo, terorizmom, preganjanjem, podkupovanjem, sleparjanjem in raznimi drugimi krivicami, ki jih uganja klerikalna strahovlada nad naprednim učiteljstvom. Da, da, gospoda klerikalna, te številke povedo več kakor najdebelejšje knjige. Te številke vam bodo delale še veliko pregla-vico, če ne boste pravočasno prišli k spoznanju in krenili na pot pravice. — V posameznih okrajih je pa bilo razmerje glasov tako-le: V Ljubljani 34—31 (prva številka velja naprednim kandidatom, druga pa klerikalnim); v Ljubljanski okolici 41—51 (5 naprednih ni prišlo k volitvi, 5 jih je pa oddalo prazne glasovnice); v Kamniku 29—25; v Kranju 54—19; v Radovljici 31—24; v Postojni 55—11; v Logatcu 40—11; v Rudolfovem 48—6; v Črnomlju 23—0; v Krškem 67—3; v Litiji 31—20; v Kočevju 55—11. **Vsa čast značajnemu, nevstrašnemu naprednemu učiteljstvu! Le pogumno naprej do končne zmage!** In zmaga mora biti naša, ker na naši strani je poštenje in resnica, na nasprotni pa goljufija in laž.

Za svobodo in ljubezen. Pretekli mesec so poročali časopisi, da je srbska vojaška oblast dala ustreliti v Skoplju neko žensko, ki se je izdajala za princezino iz Galičije, ki je jako fino nastopala, se znala vriniti v najboljše kroge v Belgradu ter sodelovala pri srbskem Rdečem križu, v resnici pa je bila zapeljivka, ki je zvajala dekleta iz vseh slojev mednarodnim kupčevalcem z dekleti, v roke. Ko ji je prišla srbska oblast na sled, jo je dala ustreliti. — Ne le desetletja temveč stoletja je cvetela na jutrovi in še cvete kupčija z dekleti. Ugrablja jo jih s silo, v kulturnih državah pa z zvijačami, da polnijo hareme pohotnih Turkov. — Ne le v starih časih, ko so še Turki plenili po naših krajih, so vlačili slovenska dekleta v turško sužnost — znana je povest o Miklovi Zali — tudi v novejšem času je marsikatero slovensko dekle zašlo v turško sužnost. In povest o taki — rekli bi moderni Miklovi Zali je roman »Za svobodo in ljubezen«. Roman »Za svobodo in ljubezen« opisuje usodo slovenskega dekleta Jerice, ki je bilo prodano v turško sužnost in za katero sta njen brat Ivan in njegov prijatelj Srb Dušan tvegala vse, da jo rešita. Ker je bil Dušan Komita (član vstaškega odbora v Macedoniji) so jima šli vstaši vsepovsod na roko in v romanu so večje opisani boji in življenje vstašev in krščanske raje. Roman »Za svobodo in ljubezen« je velezanimiv; da, tako lepe povesti Slovenci še sploh nismo imeli. Gotovo ga bo z zanimanjem čital vsak zaveden Slovenec in vsaka zavedna Slovenka. Opozarjamo vse čitatelje in čitateljice na roman »Za svobodo in ljubezen«, ker je baš sedaj aktualen, ko se vrše na Balkanu svetovno važni dogodki. Ta roman je začel priobčevati »Slovenski Ilustrovani Tednik« ter priporočamo vsem, da se naroče nanj. Samo 70 vinarjev za mesec dni stane in se naročnina lahko pošilja tudi mesečno (event. v znakah). Razširjajte »Slovenski Ilustrovani Tednik« in mu pridobivajte novih naročnikov.

Draginsko doklado učiteljstvu je dovolil moravski deželni zbor. A, kaka razlika med kranjskim in moravskim deželnim zborom! Na Moravskem dobijo: 1. provizorično učiteljstvo brez izpita uspo-

sobljenosti 100 K; 2. učitelji brez družine 180 K; 3. oženjeni učitelji brez otrok 240 K; 4. učitelji z enim ali dvema otrokom 340 K; 5. učitelji z več otroki 400 kron; 6. definitivne učiteljice ročnih del 120 K; provizorne 100 K, a one, ki imajo manj kot 10 ur, 70 K. Za to doklado je treba 2.300.000 K. Doklada se izplača v dveh obrokih, 1. maja in 1. oktobra.

Živnorojski in mlekarški tečaj priredi ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu v sredo in četrtek, dne 26. in 27. februarja 1913. Namen tečaja je izboljšanje kravje reje v zvezi z mlekarstvom. Na vzporedju so naslednja predavanja: V sredo, dne 26. februarja. Od 2. do 4. popoldne: Vrednost kravje reje. Odbiranje molznih krav. Račba krav za plemo. Krmljenje krav. Strelžba molznim kravam. Molža. Stroški kravje reje. V četrtek, dne 28. februarja. Od 9. do 11. dopoldne: Prodaja mleka. Ravnanje z mlekom. Lastnosti mleka. Napake in pomanjkljivosti mleka. Mlečna posoda. Popoldne od 2. do 4.: Prodaja smetane in presnega masla. Oddajanje in razpečevanje presnega masla. Gospodarski pomen mlekarških združenj. Pouk se pojasnjuje s praktičnim razkazovanjem. Tečaj je namenjen našim gospodarjem in gospodinjam. Želi se, da se ga mnogoštevilno udeležijo tudi naše gospodinje in kmetiška dekleta. Kdor se želi udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici. Oddaljenim in ubožnim udeležencem s Kranjskega plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in podporo 2 K na dan za prehrano. Podpora se dovoli le onim, ki za njo po dopisnici pravočasno prosijo. Prihlasi in prošnje za podporo je treba nemudoma poslati ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija).

Sadjarški tečaj na Grmu priredi ravnateljstvo kmetijske šole v ponedeljek in torek 24. in 25. februarja 1913. Namen tečaja je povzdiga domačega sadjarstva. Na vzporedju so naslednja predavanja: V ponedeljek, dne 24. februarja. Od 2. do 4. popoldne: Razčrtavanje sadnih nasadov. Naprava drevesnih jam. Obrezovanje dreves pred saditvijo. Pravilna saditev dreves. Od 4. do 5. popoldne: Praktične vaje v šolskem sadovnjaku. V torek, dne 25. februarja. Od 8. do 10. dopoldne: Oskrbovanje mladega in starejšega drevesa. Obrezovanje. Pomlajevanje in precepljenje. Od 10. do 12.: Praktične vaje v sadovnjaku. Od 2. do 4. popoldne: Najvažnejše o gojitvi in oskrbovanju prtičnega drevesa. Od 4. do 5. popoldne: Praktične vaje v šolskih nasadih. Tečaj je namenjen gospodarjem in kmetijskim mladencem. Kdor se hoče tečaja udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici. Oddaljenim in ubožnim udeležencem s Kranjskega plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in podporo 2 K na dan za prehrano. Podpora se dovoli le onim, ki zanjo pravočasno po dopisnici prosijo. Prihlasi in prošnje za podporo je treba nemudoma poslati ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija).

Dijaki eksportne akademije štrajkajo. Dijaki dunajske eksportne akademije zahtevajo že več časa sem, naj se povzdigne akademija v trgovsko univerzo. Ker se ni ugodilo tej zahtevi so uprizorili štrajk, ki se ga udeležuje okoli 800 dijakov. Zaradi tega so zatvorili zimski semester.

Podaljšanje roka za predajo napovedi za prihodarino in osebno dohodarino. Glasom parlamentarnega načrta državnega zbora pride najbrže v posvetovanje tudi reforma zakona o osebnih davkih. V slučaju, da se dotična reforma sprejme, se dosednji način izpolnitve napovedi bistveno spremeni (med drugim odpade preračunanje troletnega povprečja) in bo obojito tudi nameravana amnestija najbrže močno učinkovala na izpolnjevanje napovedi. Z ozirom na te okoliščine je finančno ministrstvo odredilo, da se za leto 1913 prenese rok za predajo napovedi za prihodarino in osebno dohodarino na dobo od 15. februarja do 15. marca 1913. Te napovedi se morajo torej predati davčnim oblastim šele od 15. februarja 1913 (namesto kakor do sedaj od 1. januarja) dalje; v smislu člena 29, št. 4, izvrševalne navedbe k IV. poglavju zakona o osebnih davkih bodo torej davčne oblasti vročevale davkoplačevalcem obrazce za napovedi šele v drugi polovici meseca januarja 1913.

Jasnaja Poljana razdeljena med kmete. Tolstoj je hotel, da se posestvo Jasnaja Poljana razdeli med kmete. Hči Aleksandra je poskrbela, da se izvrši očetova volja. Kupila je od matere to posestvo in ga sedaj razdeli med kmete.

Ali smemo — kar smejo Nemci? Po Nemčiji je predaval poslanec Perko o pomenu nemštva v Avstriji za Nemčijo. Ta predavanja so zbrala 170.000 mark za nemške šole na Češkem. Kak vihar o »veleizdaji« bi nastal, ako bi kak naš poslanec šel v Rusijo ali Srbijo nabirat rublje ali

dinarje za slovensko rajo na Koroškem. In vendar — kar smejo Nemci, bi smeli tudi mi.

Listnica uredništva.

Gospod Viktor Šega, katehet ljubljanske gluho-nemnice, ki je bil prej frančiškan in se je kot tak imenoval pater Hiacint, nam posredno javlja, da se čuti jako potrtega, ker ga naš članek »Nesramnost«, priobčen dne 17. januarja v našem listu, imenuje v družbi ljudi, kamor ne spada (glej zadnji stavek četrtega odstavka omenjenega članka!) Temu nasproti izjavljamo, da nas samo veseli, ako g. katehet Viktor Šega ne mara biti v taki družbi.

Jernej Bahovec

naslednik: IVAN GAJŠEK

- trgovina s papirjem -

Sv. Petra cesta št. 2.

priporoča slavnemu učiteljstvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo

šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsově

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met. (dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov čefira kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobaravno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorci blaga zastoj in franko.

Alojzij Luznik

Dornberg pri Gorici, Primorsko.

Slike, pohištvo, glasovirji, harmoniji, šolske in društvene zastave. Kdor želi cenik za pohištvo, naj blagovoli naznani, rabi li opravo za spalnico, obednico, katere komade itd. Vsi izdelki najsolidnejši. Cene zmerne. Plačevanje po dogovoru.

C. kr. Priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

Ustanovljena leta 1831. — Jamstveni zakladi znašajo nad 416 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca jan. 1913	Od januarja 1912
Vložilo se je ponudb	1642	—
za zavarovano vsoto	K 13.255.099-65	—
Izgotovljenih polic je bilo	1098	—
za zavarovano vsoto	K 9.227.576-49	—
Naznanjene škode znašajo	K 883.673-03	—

V interesu vsih gospodinj!

Samo ti zabojčki in zavoji, kateri nosijo kavni mlinček kot tvorniško znamko, vsebujejo nepreseženi, staroizkušeni „pravi Franck“ iz tovarne v Zagrebu.

Priporoča se tedaj: skrbna pozornost pri nakupu!



Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

IV

r. z. z. o. z.

Frančiškanska ulica št. 8.

priporoča

različne poštno in železniške tiskovine

za šolsko uporabo urejene po najnovejših uradnih vzorcih.

Ceniki zastoj in poštne prosto.